

OKRUH

$\mathbb{R}$ -množina $+$ - sčítání - abelova grupa
• - násobení

$\forall x, y, z \in \mathbb{R}$

$$x \cdot (y + z) = (x \cdot y) + (x \cdot z)$$

$$(x + y) \cdot z = (x \cdot z) + (y \cdot z)$$

$\mathbb{R}$ -okruh. • - asoc. Okruh je asociativní
• - komut. komutativní
• - jednotka má jednotku.

Pokud existují $x, y \neq 0$ takové, že $x \cdot y = 0$
řekneme, že $\mathbb{R}$ má dělitele nuly

Příklady:

$\mathbb{R} + \cdot$ - komut. asoc. okruh s jednotkou

$\mathbb{C}$

$\mathbb{Z}_n$ -

$\mathcal{M}_n$ - matice n/n - asoc. okruh s jednotkou
má dělitele nuly.

$\mathbb{P}[x]$ - polynomy

POLE

Netriviální komutativ. asoc. okruh s jednotkou
je-li každý nenulový prvek má inverzi

$$x + y = y + x$$

$$(x + y) + z = x + (y + z)$$

$$0 + x = x + 0 = x$$

$$x + (-x) = (-x) + x = 0$$

$$x \cdot (y + z) = (x \cdot y) + (x \cdot z)$$

$$(x + y) \cdot z = (x \cdot z) + (y \cdot z)$$

$$x \cdot y = y \cdot x$$

$$x \cdot (y \cdot z) = (x \cdot y) \cdot z$$

$$x \cdot 1 = 1 \cdot x = x$$

$$x \neq 0 \quad x \cdot x^{-1} = x^{-1} \cdot x = 1$$

Příklady $\mathbb{R}, +, \cdot$ - pole

$\mathbb{C}, +, \cdot$ - pole

$\mathbb{Q}, +, \cdot$ - pole

$\mathbb{P}[x]$ - nejsou pole - nemají inverze

$\mathbb{M}_n$ - nejsou pole -

$\mathcal{F}$ - reálné funkce - nejsou inverze

$\mathbb{Z}_3$ - pole

$\mathbb{Z}_4$ - není pole - 2 nemá inverzi.

Věta Pole nemá dělitele nuly.

Věta V každém poli platí

1. $0 \cdot x = 0$

2. $(-1) \cdot x = -x$

Důkaz: 1. $0 \cdot x = x \cdot (0+0) = \underbrace{x \cdot 0}_y + \underbrace{x \cdot 0}_y$

$y = y+0 = y+(y-y) = (y+y) - y = y - y = 0$

2. $(-1)x + x = (-1)x + 1 \cdot x = (-1+1)x = 0 \cdot x = 0$

$f: P \rightarrow R$ P, R pole
homomor. pole'

$$f(x+y) = f(x) + f(y)$$

$$f(x \cdot y) = f(x) \cdot f(y)$$

f - bijektivní - izomorfismus polí

$$P \cong R - \text{izomorfni}$$

5 VEKTOROVÉ PROSTORY

V -množina + sčítání - Abelova grupa

P -pole + $\cdot$

skalární násobení $P \times V \rightarrow V$

$a, b \in P, x, y \in V$

$$a \cdot (x + y) = a \cdot x + a \cdot y$$

$$(a + b) \cdot x = a \cdot x + b \cdot x$$

$$1 \cdot x = x$$

$$(a \cdot b) \cdot x = a \cdot (b \cdot x)$$

$$x_1, x_2, \dots, x_n \in V, \alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n \in P$$

$\alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2 + \dots + \alpha_n x_n$ - lineární kombinace
 $x_1, \dots, x_n$ koeficientů
 $\alpha_1, \dots, \alpha_n$

$x_1, \dots, x_n$ - jsou lineárně závislé

$$\alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2 + \dots + \alpha_n x_n = 0$$

má řešení pro nějaké $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ alespoň jedno $\neq 0$

Řešeme že V má dimenzi $n \in \mathbb{N}$ $\dim V = n$

jestliže existuje n -lineárně nezávislých vektorů

$e_1, \dots, e_n$ a každých $n+1$ vektorů z V je lineárně závislých $(e_1, \dots, e_n)$ - báze V

Pro každé $n \in \mathbb{N}$ existuje k lineárně nezávislých vektorů V - nekonečně rozměrný

$M \subset V$ lineární obal množiny M $\llbracket M \rrbracket$

jsou všechny lineární kombinace z M

$$\llbracket M \rrbracket = \{ \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n \mid x_i \in M, \alpha_i \in P \}$$

Příklad: $\mathbb{R}$ nad $\mathbb{R}$ vektor. prostor
 $\dim \mathbb{R} = 1$ báze (1)

$\mathbb{R}^n$ nad $\mathbb{R}$ - vektorový prostor $\dim n$

$(e_i) = ((1, 0, \dots, 0), (0, 1, 0, \dots, 0), \dots, (0, 0, \dots, 0, 1))$

$(x^1, x^2, \dots, x^n) = x^1(1, 0, \dots, 0) + x^2(0, 1, 0, \dots, 0) + \dots + x^n(0, \dots, 0, 1)$

(e_i) - přirozená báze $\mathbb{R}^n$.

$P[x]$ - polynomy na $\mathbb{R}$ nekonečně rozměry

$f_1, \dots, f_n$ $f(x) = x^m$ $m > \deg f_i$

$$f(x) = \underbrace{d_1 f_1(x) + d_2 f_2(x) + \dots + d_n f_n(x)}_{\deg < m}$$

Př. $M = \{(1, 0, 0), (0, 0, 1)\}$

$$[M] = \left\{ \underbrace{\alpha(1, 0, 0) + \beta(0, 0, 1)}_{(\alpha, 0, \beta)} \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R} \right\}$$

Věta 5.1 Lineární obal báze V
je celý V .

Důkaz (e_i) -báze V $x \neq e_i$ $x \notin \langle (e_i) \rangle$

$(e_1, \dots, e_n, x)$ -lineárně nezávislý

$$d_1 e_1 + \dots + d_n e_n + \beta x = 0$$

$$-\frac{d_1}{\beta} e_1 - \dots - \frac{d_n}{\beta} e_n = x \in \langle (e_1, \dots, e_n) \rangle$$

Věta 5.2 (Steinitzova věta o výměně)

Každý lineárně nezávislý systém lze
doplnit na bázi.

Důkaz $f_1, \dots, f_k$ -lineárně nezávislé

$k < n$ $(e_1, \dots, e_n)$ báze V

$(f_1, e_1, e_2, \dots, e_n)$

$(f_1, \dots, f_m, e_{i_1}, e_{i_2}, \dots, e_{i_{n-m}})$

$(f_1, \dots, f_m, f_{m+1}, e_{i_1}, \dots, e_{i_{n-m}})$

$$d^1 f_1 + d^2 f_2 + \dots + d^m f_m + d^{m+1} f_{m+1} + \beta^1 e_{i_1} + \dots + \beta^{n-m} e_{i_{n-m}}$$

$\beta^l \neq 0$ ~~e_{i_l}~~

$(f_1, \dots, f_m, f_{m+1}, e_{i_1}, \dots, e_{i_{l-1}}, e_{i_{l+1}}, \dots, e_{i_{n-m}})$ -báze

